



عنوان کارگاه

# مدیریت تعارضات اجتماعی بحران آب در رسانه ها

مدرس: فرزاد غلامی  
استادیار مطالعات ارتباطی دانشگاه تهران

۲۰ اردیبهشت ۱۴۰۲

## مقدمه:

❖ آیا بحران آب یک مسئله اجتماعی است؟

❖ چیستی و شاخص های مسئله اجتماعی

❖ چیستی و شاخص های مسئله محیط زیستی

## شاخص های مسئله اجتماعی؟

- ✿ وجود ادراک منفی از موضوع
- ✿ عمومی بودن موضوع
- ✿ مطابقت داشتن بعد عینی و ذهنی موضوع
- ✿ ناشی از تصمیمات انسانی باشد
- ✿ اثرات اجتماعی داشته باشد
- ✿ موضوع چند بعدی باشد
- ✿ تقاضا برای تغییر آن وجود داشته باشد
- ✿ راه حل داشتن موضوع



# چستی مسئله محیط زیستی؟

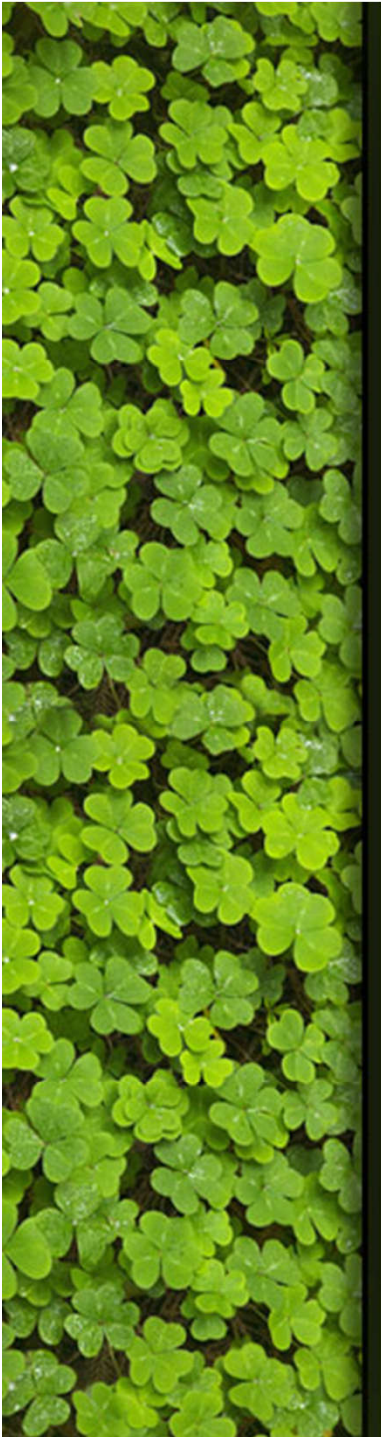
✿ اقتدار و اعتبار علمی ادعاها

✿ وجود مروجان علمی

✿ توجه رسانه ها

✿ تراژدیک کردن موضوع

✿ وجود حامیان نهادی



## رسانه ها و مسئله آب:

✿ بحران آب به عنوان یک مسئله زیست محیطی داری ابعاد اجتماعی

✿ همه مشکلات ارتباطی نیستند.

✿ رسانه ها و چارچوب بندی مسئله آب

# نظریه چارچوب بندی

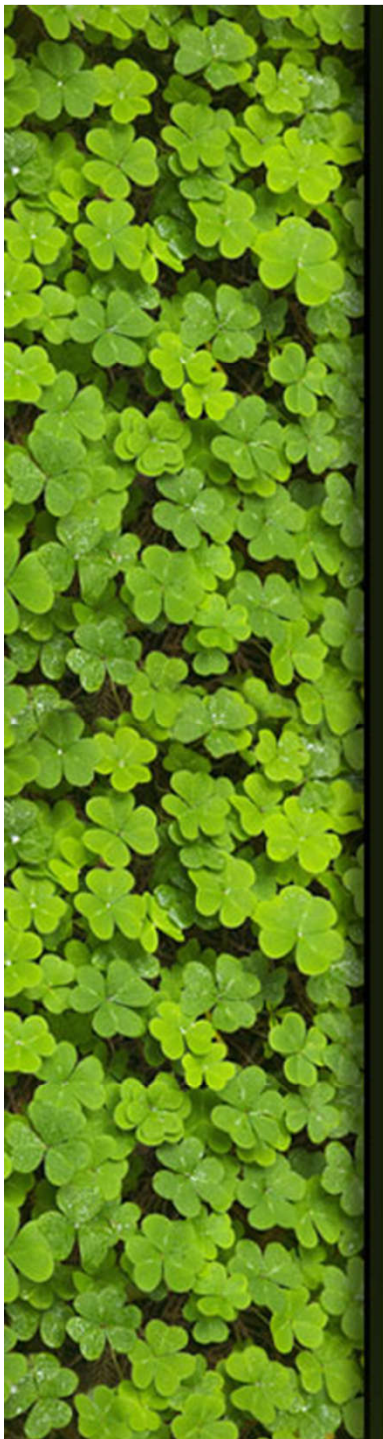
ریشه مفهوم چارچوب بندی

ریشه چارچوب ها در حوزه برساخت گرایی اجتماعی است

چه موقع چارچوب ها تاثیر گذارترند؟

چرا چارچوب ها تاثیر گذارند؟

ادارگی بودن بحران ها: تفاوت دیدگاه ها



چیزی به عنوان اطلاعات چارچوب بندی نشده وجود ندارد ❁

قابل مطالعه بودن کل فرایندهای ارتباطی با چارچوب بندی ❁

اتمن: «تعریف مشکل، تفسیر علی، ارزیابی اخلاقی و ارائه راه ❁

حل است»



# مدل چارچوب بندی بنفورد و اسنو:

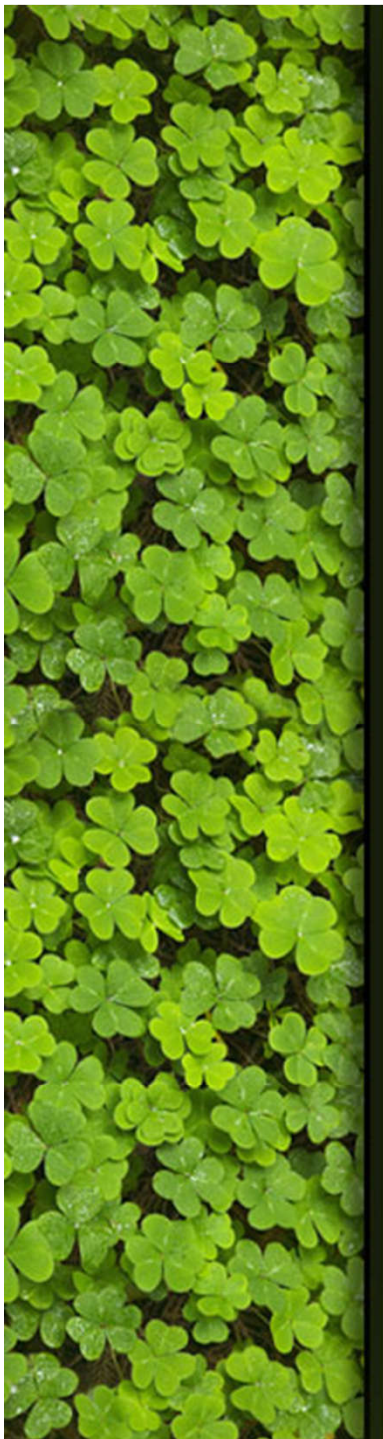


شکل 1-1- مدل چارچوب های کنش جمعی بنفورد و اسنو 2001



## چارچوب توسعه پایدار:

«سدسازی ها تاثیری منفی بر زندگی اجتماعی روستاییان و احساس تعلق آنها به مکان دارند. توجه به جنبه های انسانی و ابعاد روانی و اجتماعی مردمان روستاهایی که در جریان سدسازی ها و دستکاری در اکوسیستم فروپاشیده می شوند، در کجای طرح های سدسازی قرار دارند؟»



«اگر هر وزیر و مسئولی بخاطر اهمال کاری در آب محاکمه بشود، قبل از همه مجموعه ای هستند که سد گتوند را ساختند، سدی که میلیون ها لیتر آب شیرین را شور می کند، و با رها سازی آب نمک وارد دشت های خوزستان می شود، آقای رئیس کمیسیون انرژی چند بار این موضوع را پیگیری کردید؟!»

«منتظر مرگ زمین باشید! طرح برداشت آب از اعماق 500 تا 1000 متری زمین برای مقابله با خشکسالی تصویب شد؟!!!!»

# چارچوب هویت ملی و عدالت:

« میگویید ایران و این خاک هویت ماست ❀

آیا میدانید که #بحران\_آب هویت شما را از بین میبرد ❀

❀ با توبیت زدن و هشتگ زدن سفره های زیر زمینی پر نمیشود!  
بحران آب به زودی هویت شما را از ایرانی به سومالی تغییر  
میدهد.»

❀ منطقه دشتیاری چابهار است. ببینید مردم چطور در سیستان و بلوچستان

با بحران آب دست و پنجه نرم میکنند. حقوق اقلیت ها، حقوق بشر است!



## چارچوب اکوفمینیسم:

✿ «تنش آبی در روستاهای محروم بلای جان زنان است. زنان مسئولیت تهیه آب خانوده دارند، این سه کودک از دست رفته چابهارى تنها قربانیان پیامدهای خشکسالی نیستند، صدها زن از حمل آب آسیب دیده اند و کسی آنها را هرگز ندیده است. هیچ وقت آنها را نمی بینند».

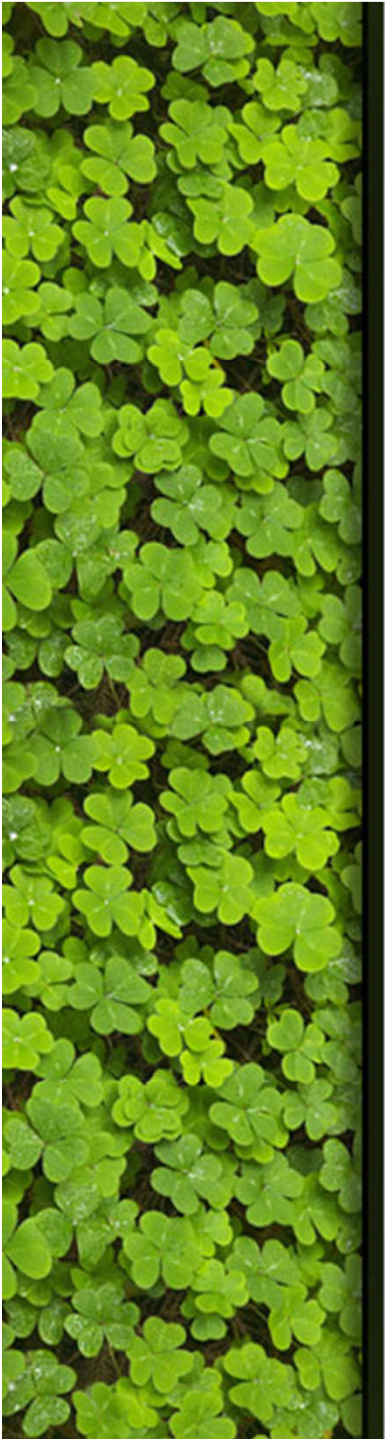
## چارچوب مقصر بودن دولت:

✿ «اگر هر وزیر و مسئولی به خاطر اهمال کاری در آب محاکمه بشه، اول از همه مجموعه ای هستند که گتوند را ساختند. سدی که میلیونها لیتر آب شیرین را شور میکنه و با رها سازی آب،، نمک وارد دشتهای خوزستان میشه. آقای رئیس کمیسیون انرژی این موضوع را چند بار پیگیری کردید؟ این سدسازی افتخار نداره.»

## جنگ آب و امنیت زیست محیطی:

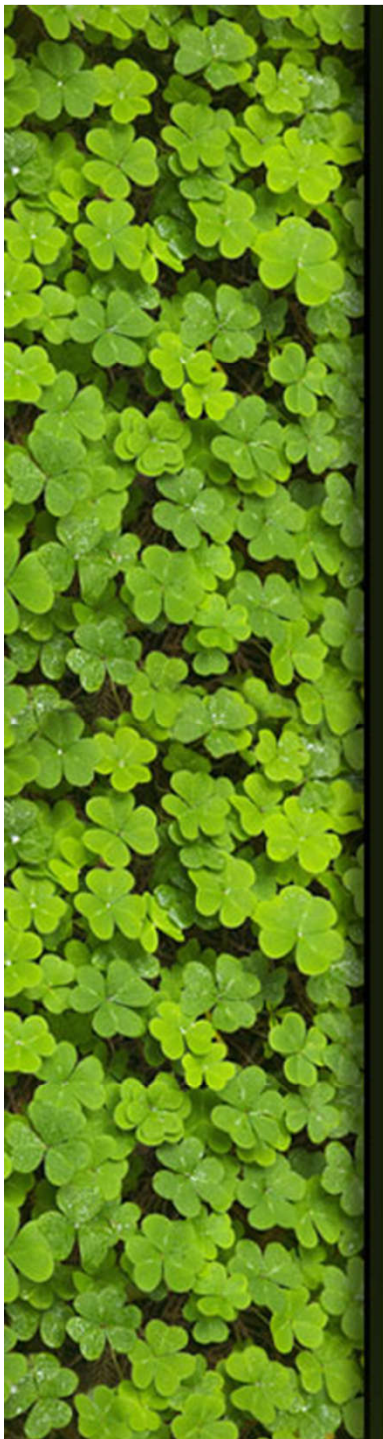
✿ «درگیری هایی در ماه های اخیر در اصفهان، شیراز، اهواز داشتیم که تنها و تنها به خاطر حس از دست دادن حیات به خاطر #بحران\_آب بود، چشم روی واقعیت ها نبندین! بحران آب به شدت جدی و عامل جنگ داخلی است.»





## اقتصاد سیاسی آب:

«بیزد بی آب در آستانه قطب فولاد کشور!!! آمار دقیقی از صنایع سرامیک و کاشی این استان در دست نیست. صنایعی که باید از مرکزیت ایران خارج گردد هر روز با افتتاح فازهای جدیدی رو به رو می شود. سود این صنایع به جیب چه کسی می رود؟»



«باید با مطالبه دلسوزانه، بخوایم کم آبی استانهای جنوبی حل بشه ولی نذاریم با دخالت خارجی تبدیل به اختلافات قومیتی بشه.»

«نماینده مردم ایذه با اعلام زمان التیماتوم تا صبح سهشنبه در خصوص لغو دستور ریاست جمهوری برای احیاء زاینده رود و نجات پنج میلیون نفر از مردم استان اصفهان از تشنگی با نگاه کردن قومی قبیله‌ای به بحران آب روحانی را تهدید به اعتراض شدید نمایندگان قوم‌گرا در مجلس کرد.»



